ข้อมูลสินค้ามุ้งกันยุงในประเทศมาลี

1. ภาพรวมการค้าสินค้ามุ้งกันยุง

ปริมาณการค้าระหว่างประเทศอย่างเป็นทางการของมุ้งกันยุงภายใต้บันทึกศุลกากรของมาลีนั้นไม่ชัดเจนนัก เนื่องจากตลาดส่วนใหญ่ขับเคลื่อนโดยการจัดซื้อจัดจ้างด้านสาธารณสุขของหน่วยงานต่างๆ สถิติการนำเข้า/ส่งออกเชิงพาณิชย์มาตรฐาน (เช่น UN Comtrade) ไม่ได้สะท้อนถึงขนาดที่แท้จริงของปริมาณมุ้งกันยุงที่เข้าสู่ประเทศ เนื่องจากส่วนใหญ่นำเข้าผ่านองค์กรช่วยเหลือระหว่างประเทศมากกว่าการค้าปลีกแบบดั้งเดิม

แต่หากพิจารณาปริมาณมุ้งกันยุงที่จัดเตรียมไว้ในระดับภูมิภาคสำหรับโครงการแจกจ่ายมุ้งกันยุงในวงกว้างที่ได้ดำเนินการจัดเตรียมและส่งมอบมุ้งที่เคลือบสารเคมีกำจัดแมลง (Insecticide-Treated Nets หรือ ITNs) รวมถึงมุ้งรุ่นใหม่ล่าสุด เพื่อใช้ในการต่อสู้กับโรคมาลาเรีย แสดงให้เห็นถึงจำนวนมุ้งที่ถูกจัดเตรียมไว้ในภูมิภาคสำคัญ ดังนี้

- ภูมิภาคคูลิโคโร (Koulikoro) จัดเตรียมมุ้งมาตรฐานไว้จำนวน 2,114,587 หลัง ใน 10 เขต
- ภูมิภาคโมปติ (Mopti) จัดเตรียมมุ้งมาตรฐานไว้จำนวน 1,728,657 หลัง ใน 8 เขต
- ภูมิภาคคาเยส (Kayes) จัดเตรียมมุ้งมาตรฐานไว้จำนวน 1,646,200 หลัง ใน 10 เขต
- ภูมิภาคซิสัสโซ (Sikasso) จัดเตรียมมุ้งมาตรฐานไว้จำนวน 1,631,650 หลัง ใน 6 เขต และมุ้งรุ่น Interceptor® G2 (IG2) ซึ่งเคลือบสารเคมีกำจัดแมลงสองชนิด จำนวน 549,850 หลัง ใน 4 เขต (ได้แก่ Kadiolo, Selingué, Yanfolila และ Yorosso) ซึ่งรวมถึงการจัดสรรตามปกติจำนวน 16,000 หลังด้วย

รวมปริมาณมุ้งในระดับภูมิภาคที่ได้มีการจัดเตรียมไว้รวมทั้งสิ้นประมาณ 7,670,244 หลัง ในภูมิภาคหลักทั้งสี่แห่งนี้ในช่วงระยะเวลาของโครงการที่ผ่านมา

2. พฤติกรรมผู้บริโภค

มุ้งกันยุงส่วนใหญ่ในประเทศมาลีจะถูกแจกจ่ายผ่านโครงการด้านสาธารณสุข (เช่น การแจกจ่ายครั้งใหญ่ที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนโลก หรือ Global Fund และองค์กรพันธมิตรต่างๆ) หรือสามารถหาซื้อได้ตามแหล่งการค้าสำคัญ เช่น ตลาด Grand Marché ในกรุงบามาโก

สินค้ามุ้งกันยุงในประเทศมาลี ส่วนใหญ่เป็นมุ้งกันยุงเคลือบสารฆ่าแมลงชนิดใช้งานได้นาน (insecticide-treated mosquito nets (ITNs)) ที่ถูกแจกจ่ายฟรีอย่างกว้างขวางทั่วประเทศมาลีผ่านโครงการสาธารณสุข

ระดับชาติเพื่อต่อสู้กับโรคมาลาเรีย ซึ่งเป็นสาเหตุของการเสียชีวิตเกือบ 30% ในประเทศ โดยโครงการแจกจ่ายฟรีดำเนินการผ่านองค์กรต่างๆ เช่น Catholic Relief Services และโครงการควบคุมโรคมาลาเรียแห่งชาติ ทั่วเขตสุขภาพทางตอนใต้ ตอนกลาง และตอนเหนือของมาลี นอกจากนี้ สินค้ามุ้งกันยุงยังมีการเข้าถึงชุมชนในราคาที่ได้รับการอุดหนุนผ่านองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรในท้องถิ่น รวมถึง Lift Each Other / Ouelessebougou Alliance ที่จัดหามุ้งในราคาที่ได้รับการอุดหนุนอย่างมากควบคู่ไปกับการฝึกอบรมด้านสุขภาพสำหรับชาวบ้านในชนบท

การแจกจ่ายสินค้ามุ้งกันยุงภายใต้โครงการต่างๆ ให้ความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี และหญิงตั้งครรภ์ ซึ่งมีความเสี่ยงสูงสุดต่อการเป็นมาลาเรียรุนแรงและภาวะแทรกซ้อน และได้เริ่มนำมุ้งรุ่นใหม่ที่มีส่วนประกอบออกฤทธิ์สองชนิดขั้นสูง เช่น มุ้ง Interceptor® G2 ที่มีไพรีทรอยด์และคลอร์เฟนาไพร์ มาใช้ในภูมิภาคที่มีความต้านทานของยุงต่อยาฆ่าแมลงมาตรฐานสูง

แม้ว่าอัตราการครอบครองและการใช้มุ้งจะยังคงอยู่ในระดับสูง (สูงกว่า 93% ในบางชุมชนที่สำรวจ) แต่การถูกแมลงกัดในช่วงฤดูกาลและนอกบ้านยังคงทำให้ประชากรเสี่ยงต่อการติดเชื้อได้ ดังนั้นมุ้งจึงเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ที่ครอบคลุมมากขึ้น ซึ่งรวมถึงการป้องกันมาลาเรียด้วยยาในช่วงฤดูกาลด้วย

3. ช่องทางการจัดหาและการแจกจ่ายที่สำคัญในมาลี

• ตลาด Grand Marché (กรุงบามาโก) เป็นตลาดศูนย์กลางที่ใหญ่และได้รับความนิยมมากที่สุดในเมืองหลวงของมาลี ซึ่งเป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคทั่วไป สิ่งทอ และสินค้าเบ็ดเตล็ดต่างๆ โดยผู้ค้าในท้องถิ่น

• ศูนย์สุขภาพชุมชน (CSCOM) เป็นสถานพยาบาลของรัฐและองค์กรไม่แสวงผลกำไรทั่วประเทศมาลี มักมีการแจกจ่ายมุ้งชุบสารเคมีป้องกันยุง (Insecticide-Treated Nets หรือ ITNs) ให้ฟรีหรือในราคาที่ได้รับเงินอุดหนุนจำนวนมาก โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายเป็นหญิงตั้งครรภ์และเด็กเล็กอายุต่ำกว่า 5 ปี

• โครงการจากองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) และกลุ่มพันธมิตร โดยองค์กรต่างๆ เช่น Ouelessebougou Alliance ดำเนินงานในพื้นที่ชนบท โดยจัดหามุ้งให้กับชาวบ้าน พร้อมทั้งให้ความรู้ด้านสุขภาพเกี่ยวกับการป้องกันโรคมาลาเรีย

• โครงการนำร่องเพื่อควบคุมพาหะนำโรค ซึ่งประเทศมาลีได้เข้าร่วมโครงการริเริ่มระดับนานาชาติ เช่น "New Nets Project" ซึ่งเป็นการนำมุ้งชนิดพิเศษที่ใช้สารออกฤทธิ์สองชนิดร่วมกัน (dual-active-ingredient nets) มาใช้เพื่อรับมือกับปัญหาการดื้อสารเคมีของยุง

4. ผู้ผลิตและซัพพลายเออร์ขายส่งระหว่างประเทศ

• Yahe Mosquito Net เป็นผู้ผลิตและซัพพลายเออร์รายใหญ่ที่ผลิตและส่งออกมุ้งกันยุงทั้งแบบทรงสี่เหลี่ยมและทรงกรวย โดยมีให้เลือกทั้งสีเขียว สีขาว และสีอื่นๆ ตามความต้องการ ในราคาขายส่งจากโรงงานที่สามารถแข่งขันได้

• Netto Group เป็นผู้ผลิตขนาดใหญ่ที่มีกำลังการผลิตมุ้งมากกว่า 5 ล้านหลังต่อปี โดยส่งออกภายใต้แบรนด์ต่างๆ เช่น Bamboo Hut ซึ่งออกแบบมาเพื่อตลาดในแอฟริกาและตะวันออกกลางโดยเฉพาะ มีผลิตภัณฑ์ให้เลือกทั้งแบบทรงสี่เหลี่ยม แบบโครงสปริงพับได้ และแบบกางอัตโนมัติ (pop-up)

• Relief Supplier เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดจำหน่ายมุ้งชุบสารเคมีชนิดออกฤทธิ์ยาวนาน (Long-Lasting Insecticidal Nets หรือ LLINs) ที่ได้รับการรับรองจากองค์การอนามัยโลก (WHO) มุ้งเหล่านี้ผลิตจากโพลีเอสเตอร์หรือโพลีเอทิลีนความหนาแน่นสูง และผ่านกระบวนการเคลือบสารเคมีที่สามารถคงประสิทธิภาพได้นาน 3 ถึง 5 ปีโดยไม่ต้องชุบซ้ำ จึงเป็นตัวเลือกมาตรฐานสำหรับการนำไปใช้งานในระดับองค์กรหรือเชิงพาณิชย์ขนาดใหญ่

5. ศูนย์กลางการนำเข้าและการค้าแบบ B2B ในภูมิภาค

• go4WorldBusiness Africa Directory เป็นแพลตฟอร์ม B2B ออนไลน์ที่ผู้นำเข้าในประเทศมาลีใช้เพื่อติดต่อกับผู้ผลิตและผู้จัดจำหน่ายขายส่งที่ผ่านการตรวจสอบแล้วทั่วทวีปแอฟริกา ซึ่งรองรับการขนส่งสินค้าในปริมาณมากระดับตู้คอนเทนเนอร์

• Bamako Import Distributors เป็นการสั่งซื้อเชิงพาณิชย์ขนาดใหญ่ภายในประเทศมาลี มักดำเนินการผ่านบริษัทนำเข้า-ส่งออกรายใหญ่ที่ตั้งอยู่ในย่านธุรกิจของกรุงบามาโก (Bamako) โดยผู้ค้าเหล่านี้จะติดต่อโดยตรงกับผู้ผลิตในประเทศจีน อินเดีย และไทย เพื่อนำเข้ามุ้งผ้าแบบไม่มีแบรนด์หรือมุ้งแบบกางอัตโนมัติเข้ามาจำหน่ายในตลาดแอฟริกาตะวันตก

6. ผู้ให้บริการควบคุมสัตว์รบกวนและพาหะนำโรคสำหรับภาคธุรกิจ

• Orkin Mali สำหรับโครงการในภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม หรือธุรกิจบริการที่ต้องการอุปกรณ์ควบคุมพาหะนำโรคระดับมืออาชีพ รวมถึงการติดตั้งตาข่ายป้องกัน แทนที่จะใช้เพียงอุปกรณ์พื้นฐานทั่วไป บริษัทระดับนานาชาติอย่าง Orkin มีสาขาในกรุงบามาโก (Bamako) เพื่อให้บริการและจัดหาอุปกรณ์สำหรับพื้นที่เชิงพาณิชย์โดยเฉพาะ

7. ช่องทางการให้บริการด้านสาธารณสุขของรัฐในประเทศมาลี ซึ่งมีการอุดหนุนงบประมาณหรือให้บริการฟรี

1. เครือข่ายการกระจายสินค้าและสถานบริการสาธารณสุขระดับชาติ

• โครงการควบคุมโรคมาลาเรียแห่งชาติมาลี (PNLP) เป็นหน่วยงานหลักของรัฐบาลที่รับผิดชอบการควบคุมพาหะนำโรคในระดับประเทศ โดยร่วมมือกับองค์กร Population Services International (PSI) ประจำประเทศมาลี ในการจัดส่งมุ้งไปยังคลังสินค้าประจำภูมิภาค จนถึงศูนย์สุขภาพชุมชนในระดับท้องถิ่น

• ศูนย์สุขภาพชุมชน (CSCOMs) เป็นเครือข่ายด่านหน้าสำหรับการแจกจ่ายมุ้งอย่างต่อเนื่องเป็นปกติ โดยคลินิก CSCOM ทั่วประเทศมาลีจะแจกมุ้งอาบน้ำยาเคมีภัณฑ์ (LLINs) ฟรี ให้แก่กลุ่มประชากรที่มีความเสี่ยงสูง ซึ่งรวมถึงหญิงตั้งครรภ์ที่เข้ารับการฝากครรภ์ (ANC) ครั้งแรก และทารกที่เข้ารับวัคซีนตามกำหนดการปกติ

2. องค์กรระหว่างประเทศผู้ให้ทุนและหน่วยงานด้านโลจิสติกส์

• กองทุนโลก (The Global Fund) เป็นหนึ่งในแหล่งเงินทุนหลักสำหรับการรณรงค์แจกจ่ายมุ้งครอบคลุมทั่วประเทศมาลี โดยสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้อจำนวนมากและดำเนินการแจกจ่ายแบบทยอยส่งมอบในแต่ละภูมิภาค เพื่อทดแทนมุ้งเดิมที่เสื่อมสภาพตามครัวเรือนต่างๆ

• โครงการควบคุมโรคมาลาเรียของประธานาธิบดีสหรัฐฯ (PMI) เป็นผู้ร่วมให้ทุนสนับสนุนการจัดซื้อเวชภัณฑ์และอุปกรณ์สำคัญต่างๆ ควบคู่ไปกับ USAID โดยดำเนินการจัดหามุ้ง LLINs จำนวนหลายล้านหลัง เพื่อส่งเข้าสู่ช่องทางการให้บริการของสถานพยาบาลต่างๆ ในมาลี พร้อมทั้งสนับสนุนการสื่อสารเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสังคม (SBCC) ในระดับชุมชน เพื่อให้มั่นใจว่าประชาชนจะดูแลรักษามุ้งได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

• มูลนิธิ Against Malaria Foundation (AMF) เป็นองค์กรไม่แสวงผลกำไรระดับโลกที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนงบประมาณสำหรับการรณรงค์แจกจ่ายมุ้งขนาดใหญ่ โดยมีการติดตามตรวจสอบและเชื่อมโยงข้อมูลเข้ากับระบบทะเบียนผู้ป่วยโรคมาลาเรียของชาติโดยตรง เพื่อป้องกันปัญหาช่องว่างในการจัดสรรสิ่งของจำเป็นดังกล่าว

3. โครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากองค์กรพัฒนาเอกชน (NGO) และองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร

• Ouelessebougou Alliance เป็นองค์กรสำหรับชุมชนในพื้นที่ห่างไกลที่อยู่นอกเขตบริการสาธารณูปโภคหลักในเมือง พันธมิตรกลุ่มนี้จัดหามุ้งกันยุงให้แก่ชาวบ้านโดยมีการอุดหนุนราคาไว้สูงมาก ทำให้

ชาวบ้านสามารถซื้อได้ในราคาเพียงเล็กน้อย (ไม่ถึง 1 ดอลลาร์สหรัฐ) โดยมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการแจกจ่าย พร้อมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษามุ้งและการป้องกันโรคมาลาเรียด้วยภาษาท้องถิ่น

• The New Nets Project (NNP) เป็นโครงการนำร่องที่มุ่งเน้นดำเนินการในพื้นที่ที่มีปัญหาแมลงดื้อยาในประเทศมาลี (เช่น ภูมิภาค Sikasso) โครงการนี้ใช้กลไกการร่วมจ่าย (co-pay) ระดับโลก ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจาก Global Fund และ Unaid เพื่อแจกจ่ายมุ้งรุ่นใหม่ที่ใช้สารออกฤทธิ์สองชนิดร่วมกัน (เช่น รุ่น Interceptor G2) สำหรับใช้รับมือกับยุงที่ดื้อต่อยาฆ่าแมลง

8. ข้อควรระวัง และการแนะนำในการเข้าสู่ตลาด

หากผู้ประกอบการไทยดำเนินการค้ากับคู่ค้าในประเทศแถบแอฟริกา จะต้องตรวจสอบธุรกิจที่ดำเนินงานในประเทศมาลีอย่างถูกกฎหมาย และน่าเชื่อถือที่สุด โดยตรวจสอบได้กับหน่วยงาน Chambre de Commerce et d'Industrie du Mali (CCIM) เป็นหอการค้าอย่างเป็นทางการดูแลรักษาทะเบียนธุรกิจในท้องถิ่นที่ได้รับใบอนุญาต ผู้จัดจำหน่ายสิ่งทอ และผู้ค้านำเข้าและส่งออกทั่วไปในบามาโกและภูมิภาคอื่นๆ

9. กฎและแนวทางการนำเข้า

• ภาษีและอากร: รัฐบาลมาลีได้ยกเลิกภาษี อากรนำเข้า และภาษีมูลค่าเพิ่มทั้งหมดสำหรับมุ้งกันยุงที่ผ่านการบำบัดและยาฆ่าแมลงที่เกี่ยวข้อง

• ข้อกำหนดเกี่ยวกับยาฆ่าแมลงและสารเคมี ภายใต้แนวทางการนำเข้าเชิงพาณิชย์ของมาลี ยาฆ่าแมลงหรือวัสดุที่ผ่านการบำบัดใดๆ ต้องเป็นไปตามมาตรฐานของประเทศ ยาฆ่าแมลงที่ไม่ได้รับการรับรองหรือไม่ได้รับอนุญาตเป็นสิ่งต้องห้ามอย่างเด็ดขาด

• เอกสารทั่วไปสำหรับการนำเข้าสินค้า โดยทั่วไปต้องใช้เอกสารทางธุรกิจมาตรฐาน หลักฐานสถานะทางธุรกิจ และการปฏิบัติตามกฎระเบียบศุลกากรและผลิตภัณฑ์เฉพาะที่ระบุไว้ในคู่มือมาลีของ U.S. Trade.gov

****

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงอาบูจา

ตุลาคม 2569